

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

35

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA ORGANIZACJI I MOBILIZACJI WOJSK

Egz. Nr 1

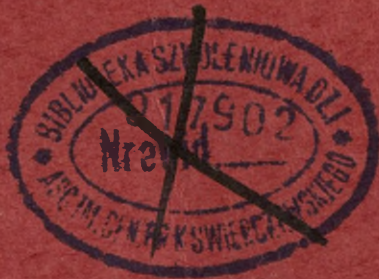
ppłk mgr Karol PAWLUK

**ORGANIZACJA I PLANOWANIE
ZABEZPIECZENIA MOBILIZACYJNEGO
ROZWINIĘCIA JEDNOSTEK WOJSKOWYCH
PRZEZ
WOJEWÓDZKI SZTAB WOJSKOWY**

BIBLIOTEKI SZKOLENIOWE
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
gen. broni K. Świerczewskiego

38520

38520

WARSZAWA

WRZESIEŃ

1971

35

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA ORGANIZACJI I MOBILIZACJI WOJSK

Egz. Nr

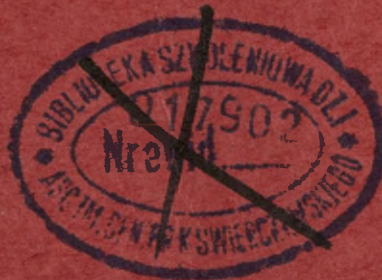
1

ppłk mgr Karol PAWLUK

**ORGANIZACJA I PLANOWANIE
ZABEZPIECZENIA MOBILIZACYJNEGO
ROZWINIĘCIA JEDNOSTEK WOJSKOWYCH
PRZEZ
WOJEWÓDZKI SZTAB WOJSKOWY**

WARSZAWA
BIBLIOTEKI SZKOLENIOU
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

38520
38520

WARSZAWA

WRZESIEN

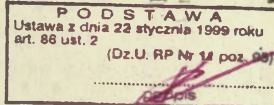
1971

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im.gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA ORGANIZACJI I MOBILIZACJI WOJSK

Wzrost. nr 12 657

Egz.Nr...

"ZATWIERDZAM"
SZEFE KATEDRY ORG. I MOB.WOJSK ASG

Płk dypl. Mieczysław BRONOWICKI

ppłk mgr KAROL PAWLUK

ORGANIZACJA I PLANOWANIE ZABEZPIECZENIA
MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA JEDNOSTEK WOJSKOWYCH
przez
WOJEWÓDZKI SZTAB WOJSKOWY

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

38520

WARSZAWA

WRZESIEŃ

1971r.

[Redacted text]

Envel. by us post

POSTAGE
PAID
BY ADDRESSEE
FIRST CLASS
PERMIT NO. 100
NEW YORK, N.Y.

U S MAIL
POSTAGE WILL BE PAID BY ADDRESSEE
FIRST CLASS
PERMIT NO. 100
NEW YORK, N.Y.

88280

S P I S T R E Ś C I

	Str.
W s t ę p	5
I. Zadania Wojewódzkich Sztabów Wojskowych	9
II. Struktura organizacyjna Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego oraz zakres działania oddziału mobilizacji i uzupełnień WSzW	11
III. Zadania Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w zakresie prac mobilizacyjnych	15
1. Zadania WSzW w zakresie zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych stacjonujących na terenie województwa	17
2. Kierowanie planowaniem mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych powierzonych do zmobilizowania jednostkom gospodarki narodowej oraz planowanie świadczeń administracji państwowej i gospodarki narodowej na rzecz sił zbrojnych	33
3. Zadania i rola WSzW jako jednostki mobilizującej	36
IV. Zasady planowania zabezpieczenia mobiliza- cyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych	39
1. Podstawy opracowania planu zabezpiecze- nia mobilizacyjnego rozwinięcia jed- nostek wojskowych	39
2. Podstawowe dokumenty planu zabezpie- czenia mob. rozwinięcia jednostek wojskowych	39

W S T Ę P

=====

W miarę rozwoju sztuki wojennej rozszerza się również zakres pojęcia "mobilizacja". Jeżeli jeszcze pod koniec XIX wieku pojęcie mobilizacji było związane w zasadzie wyłącznie z siłami zbrojnymi, to już w okresie I wojny światowej obejmowało ono również pewne dziedziny gospodarki poszczególnych państw.

W okresie międzywojennym i po drugiej wojnie światowej pojęcie mobilizacji uległo dalszemu rozszerzeniu, jednakże w dalszym ciągu odnosiło się ono do zagadnień sił zbrojnych i niektórych tylko dziedzin gospodarki narodowej/przemysł., transport itp./. Przy czym należy podkreślić, że zakres tych pojęć zarówno w odniesieniu do sił zbrojnych jak i gospodarki również uległ znacznemu rozszerzeniu.

Obecnie problem właściwego przygotowania państwa do wojny obejmuje znacznie szerszy krąg zagadnień i daleko wykracza poza mobilizację sił zbrojnych. Można więc przyjąć, że mobilizacja systemu obronnego państwa jest to zespół przedsięwzięć związanych z przystosowaniem całego potencjału obronnego państwa okresu pokojowego do warunków wojennych. Zasadniczym celem mobilizacji jest postawienie w stan pełnej gotowości do odparcia ewentualnej agresji nieprzyjaciela wszystkich dziedzin administracji państwowej, gospodarki narodowej oraz całego społeczeństwa i każdego obywatela.

Mobilizacja sił zbrojnych stanowi podstawowy element ogólnej mobilizacji państwa i swym zasięgiem obejmuje liczne dziedziny administracji państwowej i gospodarki narodowej, które biorą udział w zabezpieczeniu mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych.

Podstawy prawne do mobilizacyjnego rozwinięcia systemu obronnego naszego Państwa i prowadzenia prac w tym zakresie są zawarte w postanowieniach:

- Konstytucji PRL, która upoważnia Radę Ministrów do kierowania sprawami obronności kraju;

- "Ustawy o powszechnym obowiązku obrony PRL" z dnia 21 listopada 1967 r., która powołuje Komitet Obrony Kraju jako organ Rady Ministrów do spraw obronności oraz daje podstawy do realizacji pełnej koncepcji obronnej naszego kraju, nakładając w tym zakresie odpowiednie obowiązki na wszystkie organy i instytucje administracji państwowej, jednostki gospodarki uspołecznionej, organizacje społeczne oraz wszystkich obywateli.

Do zakresu działania Komitetu Obrony Kraju jako organu kolegiального należą sprawy dotyczące:

- ustalenia generalnych założeń obrony Państwa oraz kierowanie całokształtem spraw dotyczących obronności kraju,
- rozpatrywanie zagadnień w zakresie obronności kraju i wytyczanie kierunków działania w tej dziedzinie,
- ustalanie założeń organizacji sił zbrojnych i samoobrony ludności,
- koordynowanie działalności naczelnych i terenowych organów administracji państwowej w zakresie obronności kraju.

Przewodniczącym Komitetu Obrony Kraju jest Prezes Rady Ministrów, a zastępcą przewodniczącego do spraw sił zbrojnych i planowania strategiczno-obronnego - Minister Obrony Narodowej. Pozostałych zastępców przewodniczącego, członków i sekretarza Komitetu Obrony Kraju powołuje Rada Ministrów.

Na terenie województw zostały powołane przez Komitet Obrony Kraju - wojewódzkie komitety obrony, które obejmują teren województwa i teren miasta wyłączonego z województwa, z wyjątkiem miasta WARSZAWY i ŁODZI, gdzie zostały powołane odrębne komitety obrony stopnia wojewódzkiego.

Wojewódzki Komitet Obrony jest terenowym organem systemu obronnego Państwa, skupia on w swoim składzie najwyższe terenowe kierownictwa partyjno-państwowe i obejmuje zakresem swego działania obszar województwa oraz powiatowe, miejskie, osiedlowe, gromadzkie, jak również w określonym zakresie zakładowe komitety obrony.

W razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa lub w innym czasie, wymagającym przeprowadzenia szeregów przedsięwzięć obronnych wojewódz-

ki komitet obrony po swoim rozwinięciu mobilizacyjnym wykonuje zadania jako organ terenowy władzy państwowej, kierujący całokształtem życia i działalności administracyjnej, gospodarczej i obronnej województwa.

Przewodniczącymi wojewódzkich komitetów obrony są przewodniczący Wojewódzkich Rad Narodowych.

Zastępcami przewodniczących wojewódzkich komitetów obrony do spraw militarnych i planowania operacyjno-obronnego są Szefowie Wojewódzkich Sztabów Wojskowych.

W celu zapewnienia wojewódzkim komitetom obrony realizacji zadań w zakresie obronności kraju, zgodnie z Ustawą o powszechnym obowiązku obrony PRL, zostały powołane na tych szczeblach Wojewódzkie Sztaby Wojskowe.

Artykuł 13 wspomnianej ustawy w pkt.4 określa, że sztaby wojskowe są organami wojskowymi, a w zakresie wykonywania zadań w dziedzinie obronności w województwach, powiatach, miastach, dzielnicach, osiedlach i gromadach są równocześnie organami prezydiów właściwych rad narodowych. Stąd wynika, że terenowe sztaby wojskowe działają stosownie do rozkazów Ministra Obrony Narodowej oraz innych nadrzędnych organów wojskowych, a w sprawach należących do zadań prezydiów rad narodowych w zakresie obronności działają również zgodnie z zarządzeniami i wytycznymi prezydium właściwej rady narodowej i jej przewodniczącego.

Wojewódzkie Sztaby Wojskowe są jednostkami wojskowymi i wchodzi organizacyjnie w skład sił zbrojnych a jednocześnie realizują zadania obronne należące do prezydiów wojewódzkich rad narodowych. Do zadań tych należą w zasadzie sprawy związane z uzupełnianiem formacji samoobrony oraz administrowanie ich rezerwami, uzupełnianie jednostek zmilitaryzowanych oraz przygotowanie ludności do powszechnej samoobrony.

Realizując te zadania Wojewódzkie Sztaby Wojskowe utrzymują ścisłą współpracę ze swoimi radami narodowymi i ich organami administracyjnymi, a także z urzędami i instytucjami państwowymi oraz jednostkami gospodarki narodowej.

Ustawa o powszechnym obowiązku obrony PRL wprowadzając podwójne podporządkowanie Wojewódzkich Sztabów Wojskowych zmieniła generalnie strukturę prawną-organizacyjną, zadania

jak i zakres działania organów terenowej administracji wojskowej, powołanych do spraw uzupełniania sił zbrojnych oraz administrowania rezerwami w gospodarce narodowej.

I. ZADANIA WOJEWÓDZKICH SZTABÓW WOJSKOWYCH

Wojewódzkie Sztaby Wojskowe zgodnie z skodyfikowanymi normami ujętymi w ustawie o powszechnym obowiązku obrony PRL realizują od 1968 roku dwie podstawowe grupy zadań.

Do pierwszej z nich należą zadania z zakresu uzupełniania sił zbrojnych i formacji samoobrony oraz administrowania zasobami rezerw gospodarki narodowej i oalkowicie mieszczą się w ramach realizacji ustawowych uprawnień Ministra Obrony Narodowej, do drugiej natomiast - zadania obronne zlecone prezydentom wojewódzkich rad narodowych.

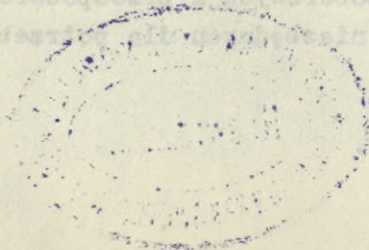
1. Do zadań w zakresie spraw należących do właściwości Ministra Obrony Narodowej należy:

- a/ opracowywanie części militarnej planu obronnego województwa;
- b/ współdziałanie z właściwymi organami i organizacjami w pracach związanych z przeprowadzeniem poboru;
- c/ planowanie mobilizacyjne i kierowanie uzupełnieniem stanów osobowych sił zbrojnych oraz koordynowanie prac związanych z przekazywaniem środków transportowych, maszyn, urządzeń i narzędzi dla potrzeb obronnych Państwa;
- d/ sprawowanie nadzoru nad organizacją i przygotowaniem formacji samoobrony oraz nadawaniem przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych do formacji samoobrony, jednostek przewidzianych do militaryzacji i jednostek zmilitaryzowanych;
- e/ prowadzenie bilansów zasobów osób pozostających w ewidencji powiatowych sztabów wojskowych i ich wykorzystania w ramach powszechnego obowiązku obrony, prowadzenie prac statystycznych w tym zakresie;
- f/ planowanie powoływania żołnierzy rezerwy na ćwiczenia wojskowe;
- g/ organizowanie rekrutacji kandydatów do szkół wojskowych kształcących na żołnierzy zawodowych i ochotników do długoterminowej służby wojskowej oraz prowadzenie prac związanych z przygotowaniem poborowych i przedpoborowych w zawodach i specjalnościach niezbędnych dla potrzeb sił zbrojnych;

h/ prowadzenie prac związanych z zaopatrzeniem materiałowo - technicznym i finansowym oraz sprawowanie nadzoru nad remontem i eksploatacją sprzętu techniczno-wojskowego w podległych powiatowych sztabach wojskowych i podległych jednostkach wojskowych.

2. Do zadań w zakresie spraw obronnych należących do właściwości prezydentów rad narodowych należy:

- a/ prowadzenie prac nad założeniami obronnymi i planem obronnym województwa oraz koordynowania z punktu widzenia potrzeb militarno-obronnych realizacji zadań wynikających z tego planu;
- b/ prowadzenie prac związanych z organizacją i utrzymaniem w stałej gotowości systemu alarmowania i powiadamiania oraz ostrzegania ludności o zagrożeniu środkami masowego rażenia, a także sprawowanie nadzoru w tym zakresie;
- c/ koordynowanie organizacji i przygotowanie formacji samoobrony;
- d/ koordynowanie i nadzorowanie przygotowań ludności w zakresie powszechnej samoobrony;
- e/ planowanie i organizowanie zaopatrzenia terenowych oddziałów samoobrony w sprzęt techniczno-wojskowy i specjalistyczny oraz zaopatrzenia ludności w sprzęt i przedmioty niezbędne do ochrony przed środkami masowego rażenia, jak również sprawowanie nadzoru nad przechowywaniem, konserwacją i ewidencją sprzętu w formacjach samoobrony;
- f/ współdziałanie z właściwymi organami w zwalczaniu klęsk żywiołowych.

II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA WOJEWÓDZKIEGO SZTABU WOJSKOWEGO
ORAZ ZAKRES DZIAŁANIA ODDZIAŁU MOBILIZACJI I UZUPEŁNIENI

WSzW

W celu zapewnienia właściwych warunków do realizacji zadań w zakresie obrony państwa oraz administracji wojskowej w okresie pokojowym i wojny, terytorium naszego kraju zostało podzielone pod względem administracyjno-wojskowym na okręgi wojskowe /POW, SOW, WOW/.

Obszar i granice okręgu wojskowego nie mają właściwego odpowiednika w podziale administracyjno-politycznym kraju. Obejmuje on swym zasięgiem terytorialnym kilka województw w ich granicach administracyjnych.

Dowództwo okręgu wojskowego jest ogniwem pośrednim między Wojewódzkim Sztabem Wojskowym a Organami Centralnymi MON.

Wojewódzki Sztab Wojskowy jest ogniwem pośrednim między Powiatowym Sztabem Wojskowym a Dowództwem Okręgu Wojskowego.

Powiatowy Sztab Wojskowy jest najniższym ogniwem administracji wojskowej. PSzW swym zasięgiem władzy może obejmować od jednego do kilku powiatów /w zależności od ilości posiadanych rezerw osobowych/.

Na czele Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego stoi Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego. Szczegółową strukturę organizacyjną WSzW na czas "p" i "w" przedstawia załącznik nr 1 i 2.

Ze względu na gros zadań wykonywanych przez poszczególne komórki organizacyjne Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego omówienie ich wymaga odrębnego opracowania.

W niniejszym opracowaniu przedstawiony zostanie zakres działania oddziału mobilizacji i uzupełnień WSzW - podstawowej komórki przeznaczonej do kierowania całokształtem prac związanych z planowaniem mobilizacyjnym na szczeblu województwa oraz zabezpieczeniem mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych oraz sił i środków obrony terytorialnej.

Wykonywaniem tych zadań zajmują się odpowiednie wydziały oddziału mobilizacji i uzupełnień WSzW. I tak:

Wydział I - mobilizacji i administracji rezerw

- 1/ Opracowuje i systematycznie uaktualnia plany mobilizacyjne Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego oraz ustala i uaktualnia wojenną obsadę personalną Wojewódzkiego Komitetu Obrony i jego działów.
- 2/ Opracowuje plan uzupełnienia jednostek wojskowych rezerwami osobowymi, środkami transportowymi, maszynami inżynierijnymi i urządzeniami pobieranymi z gospodarki narodowej.
- 3/ Sporządza ogólne zestawienia stanu rezerw ludzkich, środków transportowych i innych urządzeń oraz ustala sposób ich wykorzystania dla potrzeb sił zbrojnych oraz oddziałów systemu obrony terytorium kraju.
- 4/ Sporządza zestawienia jednostek wojsk operacyjnych i OTK oraz wykaz sił i środków OTK przewidzianych do sformowania na terenie województwa.
- 5/ Opracowuje wnioski w zakresie zabezpieczenia pod względem organizacyjno-mobilizacyjnym formowania wojewódzkich sił i środków obrony terytorialnej oraz oddziałów samoobrony.
- 6/ Prowadzi dokumentację dotyczącą reklamacji grupowej i z urzędu oraz dane statystyczne o ilości żołnierzy rezerwy objętych reklamacją w zakładach pracy znajdujących się na terenie województwa.
- 7/ Sporządza sprawozdania liczbowe o stanie zasobów żołnierzy rezerwy, dokonuje analizy stanu ilościowego i jakościowego administrowanych rezerw oraz opracowuje odpowiednie wnioski w tym zakresie.
- 8/ Dokonuje analizy stanu ilościowego i jakościowego środków transportowych, maszyn inżynierskich i innego sprzętu technicznego, sprawdza ich przydatność dla sił zbrojnych oraz opracowuje wnioski w tym zakresie.
- 9/ Kieruje pracą oraz przeprowadza kontrolę w powiatowych sztabach wojskowych na odcinku prac mobilizacyjnych i reklamacyjnych, kontroluje stan prac reklamacyjnych w zakładach pracy oraz dane dotyczące osób podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, prowadzone w organach ewidencji i kontroli ruchu ludności.

- 10/ Opracowuje materiały o stanie prac mobilizacyjnych w systemie OTK dla kierownictwa Wojewódzkiego Komitetu Obrony

Wydział II - poboru i uzupełnień

- 1/ Bierze udział w opracowywaniu wojewódzkiego planu poboru i uzupełnień jednostek wojskowych poborowymi oraz opracowuje wytyczne dla powiatowych sztabów wojskowych w zakresie organizacji komisji poborowych i wcielania do jednostek wojskowych.
- 2/ Dokonuje analizy stanu ilościowego poborowych oraz opracowuje dla powiatowych sztabów wojskowych rozdzielniki poborowych wcielanych do zasadniczej służby wojskowej.
- 3/ Udziela pomocy powiatowym sztabom wojskowym w przygotowaniu roczników poborowych do odbycia zasadniczej służby wojskowej i w przenoszeniu ich do rezerwy.
- 4/ Sprawuje nadzór nad prawidłowością szkolenia przedpoborowych i poborowych w specjalnościach przydatnych dla wojska oraz współpracuje w tym zakresie z właściwymi organizacjami i ośrodkami szkoleniowymi LOK i Aeroklubu PRL.

Wydział III - administracji rezerw oficerów, chorążych i podchorążych

- 1/ Wykonuje prace związane z opracowaniem planu uzupełnienia jednostek i instytucji wojskowych oficerami, chorążymi i podchorążymi rezerwy.
- 2/ Sporządza plany szkolenia i przekwalifikowania rezerw oficerów, chorążych i podchorążych na ćwiczeniach wojskowych oraz na krótkoterminowych kursach oficerów rezerwy.
- 3/ Nadaje przydziały mobilizacyjne oficerom, chorążym i podchorążym rezerwy na stanowiska w jednostkach wojskowych wg etatów czasu wojennego oraz wykonuje prace związane z naborem oficerów rezerwy do wojskowej służby okresowej zgodnie z planem doskonalenia kadr dla sił zbrojnych.
- 4/ Dokonuje analizy stanu ilościowego rezerw oficerskich oraz ich przygotowania do pełnienia odpowiednich funkcji w jednostkach wojskowych.

- 5/ Wykonuje prace związane z realizowaniem przez sekcję trzecią wydziałów mobilizacyjnych PSzW zadań mobilizacyjnych, szkolenia rezerw i prowadzenia ewidencji.

Wydział IV - środków transportowych i maszyn inżynierskich

- 1/ Nadzoruje i przeprowadza kontrolę ewidencji pojazdów mechanicznych i maszyn inżynierskich oraz prac związanych z przygotowaniem poboru tych pojazdów i maszyn przez jednostki wojskowe w wydziałach komunikacji rad narodowych i w wydziałach mobilizacyjnych podległych powiatowych sztabów wojskowych.
- 2/ Opracowuje wnioski dla określonych organów administracji państwowej w sprawach związanych z ewidencją i przygotowaniem pojazdów samochodowych i maszyn inżynierskich dla potrzeb obronnych państwa.
- 3/ Opracowuje plan zaspokojenia potrzeb mobilizacyjnych sił zbrojnych przez uzupełnienie pojazdami samochodowymi i maszynami inżynierskimi z zasobów gospodarki narodowej.
- 4/ Opracowuje plan wykorzystania rezerw materiałów pędnych i smarów w stacjach centrali produktów naftowych /CPN/ dla potrzeb jednostek wojskowych.
- 5/ Sporządza i stale uaktualnia ogólny bilans stanu rezerw pojazdów samochodowych, maszyn inżynierskich i innego sprzętu technicznego oraz sposób wykorzystania go dla potrzeb sił zbrojnych i gospodarki narodowej.

III. ZADANIA WOJEWÓDZKIEGO SZTABU WOJSKOWEGO W ZAKRESIE PRAC MOBILIZACYJNYCH

Do zadań Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w zakresie prac mobilizacyjnych należy:

- wydawanie niezbędnych wytycznych mobilizacyjnych;
- planowanie zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych dyslokowanych na terenie województwa i sprawowanie nadzoru nad planowaniem mobilizacyjnym w podległych terenowych sztabach wojskowych;
- organizowanie i koordynacja planowania w zakresie mobilizacyjnego rozwinięcia sił i środków obrony terytorialnej podległych wojewódzkiemu komitetowi obrony, prowadzenie obsady wojennej wojewódzkiego komitetu obrony;
- planowanie i nadzorowanie nad przygotowaniem oraz uruchamianiem i kierowaniem przebiegiem wydzielania przez gospodarkę narodową na terenie województwa obiektów /zakładów/ świadczących usługi na rzecz sił zbrojnych, takich jak szpitale, zakłady remontowe itp., a także uruchamianie i kierowanie mobilizacyjnym rozwinięciem jednostek wojskowych formowanych przez instytucje /zakłady/ gospodarki narodowej;
- zabezpieczenie potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych oraz sił i środków układu funkcjonalnego i terytorialnego na terenie województwa - żołnierzami rezerwy, środkami transportowymi, maszynami inżynieryjnymi i urządzeniami pobieranymi z gospodarki narodowej, zaspakajając w pierwszej kolejności potrzeby sił zbrojnych;
- składanie zapotrzebowań do właściwych sztabów okręgów wojskowych na brakujące ilości rezerw osobowych, środków transportowych, maszyn inżynieryjnych i urządzeń;
- nadzorowanie podległych terenowych sztabów wojskowych w zakresie właściwego doboru rezerw osobowych oraz środków transportowych, maszyn inżynieryjnych i urządzeń, pobieranych z gospodarki narodowej, przewidzianych na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych, a także świadczeń osobistych i rzeczowych;
- koordynacja szkolenia żołnierzy rezerwy oraz gromadzenie rezerw na administrowanym terenie;

- prowadzenie danych statystycznych i ogólnego bilansu zasobów administrowanego terenu oraz wykorzystanie rezerw osobowych, środków transportowych, maszyn inżynierskich i urządzeń dla potrzeb sił zbrojnych, sił i środków układu funkcjonalnego i terytorialnego;
- nadzorowanie i kontrola przebiegu prac reklamacyjnych w powiatowych sztabach wojskowych i zakładach pracy oraz zapewnienie reklamacji z urzędu osób wojewódzkiej administracji państwowej;
- współdziałanie z organizacjami politycznymi i społecznymi, organami administracji państwowej i gospodarki narodowej w zakresie przygotowania i zabezpieczenia przeprowadzenia mobilizacji jednostek wojskowych oraz sił i środków układu funkcjonalnego i terytorialnego na administrowanym terenie;
- organizowanie szkolenia mobilizacyjnego z kadrą wojewódzkiego i powiatowych sztabów wojskowych oraz przeprowadzanie treningów mobilizacyjnych;
- powiadamianie podległych powiatowych sztabów wojskowych oraz bezpośrednio podległych i powierzonych do zmobilizowania jednostek wojskowych, przewodniczącego prezydium wojewódzkiej rady narodowej oraz kierowników instytucji /zakładów/ cywilnych odpowiedzialnych za formowanie jednostek wojskowych /świadczenie usług/ o zarządzeniu realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych;
- kierowanie przebiegiem realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych na terenie województwa w zakresie uzupełniania jednostek wojskowych oraz sił i środków układu funkcjonalnego i terytorialnego;
- organizacja i planowanie w zakresie uzupełniania strat w wojskach operacyjnych i OTK w czasie wojny.

Ogólnie działalność wojewódzkiego sztabu wojskowego w zakresie prac mobilizacyjnych można ująć w następujące zasadnicze grupy, a mianowicie:

1. Planowanie przedsięwzięć w zakresie zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych stacjonujących na terenie województwa - rezerwami osobowymi, środkami transportowymi, maszynami inżynierskimi i urządzeniami;

2. Kierowanie planowaniem mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych powierzonych do zmobilizowania jednostkom gospodarki narodowej.
3. Wykonywanie czynności dotyczących mobilizacyjnego rozwinięcia się oraz mobilizacyjnego rozwinięcia innych jednostek powierzonych wojewódzkiemu sztabowi wojskowemu do sformowania,
4. Planowanie w zakresie zabezpieczenia potrzeb mobilizacyjnych sił i środków układu funkcjonalnego i terytorialnego /w tym sił zmilitaryzowanych/;
5. Administrowanie i planowanie szkolenia rezerw osobowych.
6. Planowanie w zakresie świadczeń i usług przez gospodarkę narodową na rzecz jednostek wojskowych stacjonujących na terenie województwa.
7. Uzupełnianie jednostek wojskowych w czasie pokoju.
8. Organizacja i planowanie w zakresie uzupełniania strat w wojskach operacyjnych i OTK w czasie wojny.

1. Zadania wojewódzkiego sztabu wojskowego w zakresie zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych stacjonujących na terenie województwa

a/ Planowanie zabezpieczenia potrzeb mobilizacyjnych w zakresie rezerw osobowych

Planowanie uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych stanem osobowym obejmuje całokształt przedsięwzięć organizacyjno-planistycznych, zgodnie z ustalonymi zasadami i normami, mających na celu zapewnienie szybkiego i bezkolizyjnego rozwinięcia mobilizacyjnego jednostek wojskowych stacjonujących na terenie województwa.

Podstawowa zasada planowania potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych oficerami, podoficerami i szeregowcami rezerwy polega na realizacji przedsięwzięć w tym zakresie na szczeblach OW - WSzW - PSzW - jednostka wojskowa z zachowaniem kompetencji najniższych szczebli dowodzenia /PSzW - jednostka wojskowa/.

Istotą planowania uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych oficerami, podoficerami i szeregowcami rezerwy jest przestrzeganie generalnych prawidłowości tego systemu, na który między innymi składają się: terytorialność, jakość, kompleksowość i szybkość uzupełniania, jednolitość i zgodność planowania, wybór najdogodniejszego sposobu uzupełniania potrzeb mobilizacyjnych dla sił zbrojnych i gospodarki narodowej, bezpośredniość realizowania przedsięwzięć mobilizacyjnych przez jednostki wojskowe.

Terytorialność uzupełniania polega na przeznaczaniu do jednostek wojskowych żołnierzy rezerwy zamieszkałych najbliżej w stosunku do miejsc /rejonów/ mobilizacji, a przede wszystkim z miejscowości i powiatów /dzielnic/, na terenie których przewidziane jest mobilizacyjne rozwinięcie jednostek.

W razie braku odpowiednich specjalistów w zasobach rezerw osobowych na terenie powiatów i macierzystych powiatowych sztabów wojskowych - mogą być przeznaczeni na przydziały mobilizacyjne żołnierze rezerwy zamieszkali na terenie sąsiednich powiatów i PSZW. Odstąpienie od powyższych ustaleń możliwe jest w razie potrzeby zsynchronizowania przydziałów mobilizacyjnych żołnierzom rezerwy z poborem środków transportu oraz maszyn i urządzeń z gospodarki narodowej.

Jakość uzupełnienia osiąga się poprzez przeznaczanie do poszczególnych jednostek podoficerów i szeregowców rezerwy najmłodszych roczników, którzy posiadają wymagane wykształcenie wojskowe i odbyli służbę wojskową lub ćwiczenia w rezerwie, a także tych spośród nie wyszkolonych żołnierzy, którzy posiadają bądź wykonują zawody cywilne w pełni przydatne na stanowiskach /funkcjach/ wojskowych określonych etatami czasu wojennego.

Kompleksowość polega na uzupełnianiu potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych w zakresie wszystkich specjalistów przez macierzyste powiatowe sztaby wojskowe, w miarę posiadania i nagromadzenia na administrowanym przez nich terenie odpowiedniej ilości i jakości zasobów rezerw podoficerów i szeregowców. Nadawaniu przydziałów mobilizacyjnych do jednostek wojskowych żołnierzom rezerwy obsługującym w cywilu różnego rodzaju środki transportu, maszyny i urządzenia w ścisłym

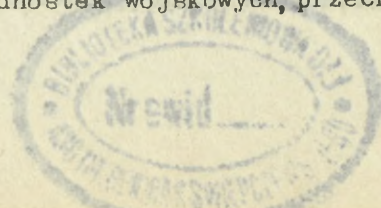
zsynchronizowaniu z planowaniem poboru tych środków, maszyn i urządzeń z gospodarki narodowej. Przeznaczaniu do jednostek wojskowych formowanych dla sił zbrojnych przez cywilne zakłady pracy przede wszystkim żołnierzy rezerwy zatrudnionych w tych zakładach.

Szybkość, będąca jednym z podstawowych wymogów współczesnej mobilizacji, osiąga się poprzez terytorialność i kompleksowość uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych oraz zdecydowane działanie organów wojskowych i określonych ogniw administracji państwowej, jak również zakładów pracy na rzecz sprawnego i bezzwłocznego powiadomienia żołnierzy rezerwy o obowiązku natychmiastowego stawienia się do służby wojskowej. Szybkość osiąga się również poprzez zabezpieczenie wyjścia uzupełnienia z gospodarki narodowej w maksymalnie krótkim czasie i zorganizowanie jego dostarczenia środkami transportowymi do właściwych jednostek bądź przewidzianych miejsc stawiennictwa oraz poprzez sprawne przyjęcie tego uzupełnienia w jednostkach wojskowych i skierowanie go do pododdziałów i na stanowiska zgodnie z przydziałami mobilizacyjnymi.

Sprawne i terminowe rozwinięcie wojsk stacjonujących na terenie administrowanym przez wojewódzki sztab wojskowy jest uzależnione przede wszystkim od sprawnej działalności organizatorskiej powiatowych sztabów wojskowych.

W działalności tej bardzo istotną rolę mają przedsięwzięcia związane z zapewnieniem terminowego przybycia żołnierzy rezerwy do jednostek wojskowych.

W tym celu żołnierze rezerwy przewidziani na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych otrzymują przydziały mobilizacyjne. Przydział mobilizacyjny jest to imienne wyznaczenie żołnierza do jednostki wojskowej i pododdziału zgodnie z określoną specjalnością wojskową na stanowisko/funkcję/ przewidziane na czas wojny. Żołnierzom rezerwy będącym na przydziałach mobilizacyjnych, wystawia się karty mobilizacyjne i karty powołania. Karty mobilizacyjne znajdują się u żołnierzy rezerwy, a karty powołania przechowuje się w zasadzie w powiatowych /równorzędnych/ sztabach wojskowych. Karty powołania żołnierzy rezerwy przewidzianych do powołania w trybie alarmowym, a doręczane siłami jednostek wojskowych, przechowuje

Celem zapewnienia utrzymania odpowiedniej zdolności bojowej jednostek wojskowych w okresach zwalniania z wojska podoficerów i szeregowców starszego rocznika i szkolenia podstawowego poborowych na wnioski zainteresowanych dowódców jednostek wojskowych, powiatowe /równorzędne/ sztaby wojskowe wydzielają w nakładkę żołnierzy rezerwy o określonych specjalnościach wojskowych z przeznaczeniem do zamiany nowo wcielonych poborowych do jednostek wojskowych. Dotyczy to poborowych, którzy do momentu mobilizacji nie uzyskali odpowiednich kwalifikacji do pełnienia wyznaczonych funkcji i w specjalnościach wojskowych decydujących o gotowości bojowej jednostki.

Na uzupełnienie jednostek wojskowych w ramach nakładki przeznaczają się szeregowcy rezerwy:

- z najmłodszych roczników;
- bez przydziałów mobilizacyjnych;
- o odpowiednim wykształceniu wojskowym;
- zdolnych do pełnienia służby wojskowej.

Szeregowców rezerwy utrzymuje się w nakładce przez czas określony przez dowódców jednostek wojskowych w złożonym przez nich zapotrzebowaniu. Decyzję o powołaniu przez terenowy sztab wojskowy żołnierzy rezerwy z nakładki podejmuje dowódca zainteresowanej jednostki wojskowej.

W przypadku powołania żołnierzy rezerwy w ramach nakładki, powstałe z tego tytułu nadwyżki poborowych, jak również inne nadwyżki żołnierzy kieruje się do istniejących ośrodków szkolenia specjalistycznego lub na powiatowe punkty zbiórki.

Planowanie uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych rezerwami osobowymi realizowane jest oddolnie. Oznacza to, że jednostki wojskowe składają odpowiednie zapotrzebowania w tym zakresie bezpośrednio do powiatowych sztabów wojskowych na terenie których stacjonują. Ponieważ jednak powiatowe sztaby wojskowe nie zawsze będą mogły pokryć w pełni potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych z własnych zasobów, dlatego składają one odpowiednie wykazy potrzeb w tym zakresie do wojewódzkich sztabów wojskowych. Analogiczna sytuacja może zaistnieć na szczeblu wojewódzkiego sztabu wojskowego, który nie będzie w stanie uzupełnić potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych z własnych zasobów, pomimo dokonania przerzutów w ramach województwa.

W tej sytuacji wojewódzki sztab wojskowy przedstawia do sztabu okręgu wojskowego propozycje rozwiązania problemu uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych we własnym zakresie oraz wykaz potrzeb, które powinny być uzupełnione w ramach okręgu wojskowego. Istniejące braki poszczególnych wojewódzkich sztabów wojskowych sztab okręgu wojskowego stara się uzupełnić w drodze dokonywania przerzutów międzywojewódzkich, ramach własnych możliwości. Jeżeli okręg nie będzie w stanie pokryć braków w uzupełnieniu poszczególnych wojewódzkich sztabów wojskowych we własnym zakresie to wówczas składa odpowiednie zapotrzebowanie do sztabu generalnego, który dokonuje przerzutów międzyokręgowych.

Wojewódzki sztab wojskowy w zakresie planowania uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych oficerami chorążymi i podchorążymi rezerwy:

- 1/ sporządza i prowadzi bilans rezerw oficerskich i ich wykorzystania na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych;
- 2/ ustala - w oparciu o aktualny stan zasobów żołnierzy rezerwy kwalifikujących się na przydziały mobilizacyjne oraz sporządzonych przez jednostki wojskowe "wykazów stanowisk oficerskich i chorążych, na które nadaje się przydziały mobilizacyjne" - załącznik nr 7 - powiatowe sztaby wojskowe i nakazuje im uzupełnienie określonych stanowisk oficerskich.

W związku z tym:

- a/ wypełnia rubrykę nr 7 i dalsze, w otrzymanych "wykazach stanowisk oficerskich i chorążych, na które nadaje się przydziały mobilizacyjne", po czym
- b/ sporządza wyciągi z wykazu, o których mowa pod literą a/ i przesyła je w 2-ch egzemplarzach do powiatowych sztabów wojskowych, które otrzymały zadanie uzupełnienia żołnierzami rezerwy jednostek wojskowych w ilościach określonych w tym wykazie. Jeden egzemplarz tego wyciągu, jako meldunek o stanie uzupełnienia nakazanych w nim potrzeb mobilizacyjnych, podlega zwrotowi do wojewódzkiego sztabu wojskowego;

- 3/ Zestawia stanowiska oficerskie za poszczególne jednostki wojskowe, których nie może uzupełnić w ramach województwa wskutek braku żołnierzy rezerwy o odpowiednich specjalnościach i po wpisaniu tych danych do "wykazu...." jeden egzemplarz tego wykazu przesyła do oddziału kadr dowództwa okręgu wojskowego, przesłanie wykazu obowiązuje także w przypadkach nie występowania braków.
- 4/ Dokonuje - po otrzymaniu wykazu - jak załącznik nr 7 z innego wojewódzkiego sztabu wojskowego, o którym mowa w pkt 5 - dalszych wpisów w drugiej części "wykazu..." tj. ujmuje w nim wszystkie pozostałe powiatowe sztaby wojskowe, które mają obowiązek uzupełnienia określonych stanowisk oficerskich. Tak wypełniony "wykaz stanowisk oficerskich i chorążych, na które nadaje się przydziały mobilizacyjne" przesyła się po jednym egzemplarzu:
- a/ do jednostki mobilizującej /mobilizujące się/, która sporządza ten wykaz,
 - b/ do powiatowego sztabu wojskowego, na terenie którego stacjonuje uzupełniona jednostka;
- 5/ W przypadku otrzymania z dowództwa okręgu wojskowego "wykazu stanowisk oficerskich i chorążych, na które nadaje się przydziały mobilizacyjne" z zadaniem uzupełniania jednostek wojskowych stacjonujących na terenie innych wojewódzkich sztabów wojskowych, wypełnia część drugą tego wykazu i przesyła:
- a/ jeden egzemplarz do oddziału kadr dowództwa okręgu wojskowego jako meldunek o stanie uzupełniania potrzeb mobilizacyjnych,
 - b/ drugi egzemplarz do wojewódzkiego sztabu wojskowego, na terenie którego stacjonuje uzupełniana jednostka wojskowa.

Wojewódzki Sztab Wojskowy w zakresie planowania uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych podoficerami i szeregowcami rezerwy:

- 1/ Sporządza "Ogólne zestawienie zasobów kalkulacyjnych podoficerów i szeregowców rezerwy "wg wzoru jak załącznik nr 5 z uwzględnieniem specjalności wojskowych i powiatowych sztabów wojskowych, które jest dokumentem mają-

cym na celu ułatwienie ustalenia możliwości uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych, rozwijanych na terenie administrowanym przez wojewódzki sztab wojskowy, jednostek wojskowych oraz sporządzenia "rozdzielników podoficerów i szeregowców rezerwy "dla podległych powiatowych sztabów wojskowych.

2/ Dokonuje merytorycznej oceny oraz ewentualnej korekty otrzymanych z powiatowych sztabów wojskowych "propozycji dotyczących możliwości uzupełnienia jednostek mobilizowanych podoficerami i szeregowcami rezerwy /załącznik nr 4/. Przy korygowaniu propozycji powiatowych sztabów wojskowych oraz opracowywaniu planu uzupełnienia braków w ramach województwa, wojewódzkie sztaby wojskowe muszą bezwzględnie przestrzegać:

a/ terytorialności uzupełnienia jednostek, co oznacza, że w pierwszej kolejności powinny być brane pod uwagę propozycje dotyczące przeznaczenia żołnierzy rezerwy do poszczególnych jednostek, przedstawione przez powiatowe sztaby wojskowe, a w szczególności potrzeby jednostek w zakresie powołania żołnierzy rezerwy w trybie alarmowym,

b/ przeznaczenia i charakteru jednostek mobilizowanych oraz terminów i zestawów /rzutów/ stopniowego osiągnięcia przez nie wyższych stanów gotowości bojowej, z czego wynika odpowiednia polityka i priorytet w uzupełnianiu jednostek żołnierzami rezerwy uzasadniająca konieczność odpowiedniego korygowania propozycji powiatowych sztabów wojskowych.

3/ Sporządza ogólny bilans potrzeb mobilizacyjnych podoficerów i szeregowców rezerwy na podstawie propozycji powiatowych sztabów wojskowych, o których mowa w pkt.2/ i plan uzupełnienia tych potrzeb posiadanymi na obszarze województwa zasobami osobowymi, a w szczególności:

a/ opracowuje stosownie do zaakceptowanych /skorygowanych/ propozycji powiatowych sztabów wojskowych własne propozycje w sprawie uzupełnienia terytorialnych braków poszczególnych jednostek w ramach wojewódzkich możliwości zasobowych rezerw podoficerów i szeregowców;

- b/ zestawia braki podoficerów i szeregowców wg poszczególnych jednostek mobilizowanych, których nie jest w stanie uzupełnić w ramach województwa w skutek niedoboru niektórych specjalistów, po czym
 - c/ przedstawia do akceptacji sztabu okręgu wojskowego plan uzupełnienia braków w ramach województwa oraz zestawienie braków, których nie jest w stanie uzupełnić posiadanymi na terenie województwa zasobami rezerw osobowych.
- 4/ Sporządza w pięciu egzemplarzach na każdą jednostkę mobilizowaną:

- a/ "Rozdzielniki podoficerów i szeregowców rezerwy" które przesyła w 2-ech egzemplarzach do macierzystych powiatowych sztabów wojskowych oraz w jednym egzempl. jednostkom mobilizującym /mobilizującym się/ jako podstawę dla powiatowego sztabu wojskowego - do ilościowego /wg.SW/ przeznaczenia żołnierzy rezerwy na uzupełnienie jednostek i nadania tym żołnierzom przydziałów mobilizacyjnych, zaś dla dowódców jednostek wojskowych - do sporządzenia "Wykazu rozdziału potrzeb mobilizacyjnych" wg powiatowych sztabów wojskowych;
- b/ "Wyciągi z rozdzielników", o których mowa w lit.a/, które przesyła w dwóch egzemplarzach do właściwych powiatowych sztabów wojskowych wraz z poleceniem uzupełnienia żołnierzami rezerwy jednostek wojskowych w ilościach określonych w tych wyciągach.

Przesyłając powiatowym sztabom wojskowym i jednostkom wojskowym rozdzielniki /wyciągi/ wojewódzki sztab wojskowy jednocześnie określa termin sporządzenia i przesłania przez jednostki wojskowe do powiatowych sztabów wojskowych "Wyciągów z wykazu rozdziału potrzeb mobilizacyjnych" oraz uzgodnienia w ogniwie jednostka wojskowa - powiatowy sztab wojskowych spraw związanych z typowaniem żołnierzy rezerwy na przydziały mobilizacyjne.

- 5/ Wykorzystuje rozdzielniki /wyciągi z rozdzielników/ żołnierzy rezerwy zwrócone przez powiatowe sztaby wojskowe do wypełnienia rubryk od czwartej do siódmej, dwóch egzemplarzy rozdzielników pozostających w wojewódzkim sztabie wojskowym po czym:

a/ jeden egzemplarz wraz ze zwróconymi przez powiatowy sztab wojskowy przechowuje w formie kartoteki w układzie - wg: zestawów /rzutów/ stopniowego osiągnięcia gotowości bojowej, w zestawach jednostkami mobilizującymi, a w nich jednostkami mobilizowanymi, z uwzględnieniem powiatowych sztabów wojskowych.

b/ Drugie egzemplarze dotyczące ilościowego i jakościowego przeznaczenia żołnierzy rezerwy na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych przesyła do sztabu okręgu wojskowego.

Egzemplarze rozdzielników /wyciągów/ zwrócone przez powiatowe sztaby wojskowe przesyła się dwa razy w roku do tych sztabów w celu porównania zawartych w nich danych liczbowych i uaktualnienia rubryk dotyczących ilości potrzeb mobilizacyjnych oraz sposobu ich uzupełnienia żołnierzami rezerwy.

b/ Planowanie zabezpieczenia potrzeb mobilizacyjnych środkami transportowymi, maszynami inżynieryjnymi i urządzeniami

Ustawa z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony PRL po raz pierwszy w naszym systemie mobilizacyjnym wprowadziła zasadę oddolnego planowania zabezpieczenia potrzeb mobilizacyjnych środkami transportowymi, maszynami inżynieryjnymi i urządzeniami.

W wydanych do ustawy przepisach wykonawczych szczególnie unormowano zasady dotyczące sposobu realizacji przedsięwzięć związanych z zabezpieczeniem potrzeb obronnych państwa w zakresie środków transportowych, maszyn i urządzeń.

Przepisy powyższe określają źródło zaopatrzenia sił zbrojnych, jednostek zmilitaryzowanych i formacji samoobrony w zakresie pojazdów samochodowych oraz maszyn i urządzeń do robót ziemnych, budowlanych, drogowych i przeładunkowych, jak również określają organizację transportu samochodowego na czas wojny.

W okresie stanu podwyższonej gotowości obronnej mobilizacji i wojny siły zbrojne oraz jednostki organizacyjne resortu spraw wewnętrznych - oprócz posiadanych w czasie pokoju samochodów i maszyn otrzymują określone przez Komitet Obrony

Kraju ilości pojazdów i maszyn, przekazanych na ich rzecz przez instytucje i jednostki gospodarki uspołecznionej. Poza tym, ustalone zostały ilości pojazdów i maszyn, które zostaną przekazane dla jednostek zmilitaryzowanych podległych poszczególnym ministrom. Pozostały transport samochodowy /z wyjątkiem administracyjnego, specjalizowanego i technologicznego/ podlega koncentracji i zostanie podporządkowany jednostkom organizacyjnym Państwowej Komunikacji Samochodowej. Jednostkami tymi zarządzać będą przewodniczący terenowych komitetów obrony do szczebla powiatu włącznie kierując się zadaniami wynikającymi z terenowych planów obrony. Skoncentrowany transport samochodowy będzie zatem zabezpieczał w okresie wojny potrzeby przewozu gospodarki narodowej, komitetów obrony, jednostek zmilitaryzowanych podporządkowanych terenowym komitetom obrony oraz formacji samoobrony.

Dotychczas planowanie mobilizacyjne w zakresie środków transportowych i maszyn zamykało się wyłącznie w granicach uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych sił zbrojnych.

Obecnie zachodzi konieczność pełnego rozdysponowania posiadanych zasobów środków transportowych, maszyn i urządzeń z uwzględnieniem nie tylko potrzeb sił zbrojnych ale wszystkich potrzeb obronnych Państwa.

Do czasu wejścia w życie nowych przepisów, dla zabezpieczenia potrzeb gospodarki narodowej w zakresie pojazdów samochodowych stosowany był system reklamacji tych środków. System ten był bardzo uciążliwy, gdyż jak każdy system dyspozycji odgórnej, był mało elastyczny, wysoce pracochłonny przede wszystkim na szczeblach centralnych i mało sprawiedliwy w podziale zasobów gospodarki narodowej szczególnie w stosunku do poszczególnych województw. Główna trudność we właściwym stosowaniu tego systemu polegała na potrzebie ustalania reklamacji pojazdów samochodowych w zależności od specyfiki potrzeb obronnych resortu. Ponadto czas przejścia dyspozycji od szczebla centralnego do zakładów pracy trwał 4-6 miesięcy, co nie świadczyło zbyt dobrze o sprawności tego systemu, jak również realizacja przedsięwzięć reklamacyjnych nie nadążała za zmianami jakie następowały w zakładach pracy oraz w ich potrzebach na okres wojny.

Nowy system podchodzi do tego zagadnienia w sposób zupełnie odmienny. Zakłada on, że najlepiej znają potrzeby gospodarki narodowej w zakresie środków transportowych i maszyn najniższe organy administracji państwowej, które na codzień mają do czynienia z tymi potrzebami. Ponadto nowy system zakłada, że przy osłabieniu potencjału przewozowego w wyniku przekazania znacznych ilości taboru samochodowego, ciężarowego, średniego i dużego tonażu, tylko jednolita organizacja pozostałego taboru i prężne nim dysponowanie, przede wszystkim zcentralizowane w rękach terenowych organów administracji państwowej, może zapewnić wszystkim potrzebującym niezbędne środki transportu.

Z powyższych względów przyjęto następujące założenia:

- 1/ uzupełnić pełne potrzeby mobilizacyjne na czas nieoznaczony zarówno w zakresie środków transportowych, jak też maszyn inżynierskich w następującej kolejności:
 - Sił Zbrojnych;
 - jednostek organizacyjnych MSW;
 - jednostek zmilitaryzowanych, które w okresie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, mobilizacji i wojny będą podlegały poszczególnym ministrom.
- 2/ Dla zapewnienia ciągłości pracy zakładów produkcyjnych przydzielić im z pozostałego transportu samochodowego następujące rodzaje transportu:
 - transport technologiczny, tzn. takie środki transportu, które będą uczestniczyć w procesie produkcji wewnątrz danego zakładu pracy lub w ramach tej samej miejscowości, do tego transportu zalicza się również transport uczestniczący w produkcji rolnej, z wyjątkiem przeznaczonego na uzupełnienie sił zbrojnych, jednostek MSW i zmilitaryzowanych;
 - transport specjalizowany, w skład którego wejdą pojazdy samochodowe specjalizowane nie planowane na uzupełnienie sił zbrojnych, jednostek MSW i jednostek zmilitaryzowanych;
 - transport administracyjno-gospodarczy, głównie osobowy i ciężarowy o małym tonażu.

- 3/ Pozostały transport skoncentrować w jednostkach Państwowej Komunikacji Samochodowej. Podlegać on będzie jednolitemu scentralizowanemu zarządzaniu. Jednostki PKS scentralizowanego transportu samochodowego podlegają militaryzacji. Wszystkie inne potrzeby transportowe będą uzupełniane ze scentralizowanego transportu PKS w drodze stałych lub czasowych przydziałów pojazdów.
- 4/ Maszyny nie wykorzystane dla potrzeb sił zbrojnych, jednostek MSW i zmilitaryzowanych pozostawić w dyspozycji zakładów pracy.
- 5/ Prawo do dysponowania zasobami środków transportowych posiadają powiatowe sztaby wojskowe z wyjątkiem przydziału zakładom pracy transportu technologicznego, specjalizowanego i administracyjno-gospodarczego. W tych sprawach decyzje podejmuje ustalony przez przewodniczącego powiatowej rady narodowej organ prezydium, jakkolwiek powiatowy sztab wojskowy bierze udział w tych ustaleniach.

Zasady oddolnego planowania uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych Sił Zbrojnych

Na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych sił zbrojnych jest planowana odpowiednia ilość pojazdów samochodowych i maszyn określona limitem zatwierdzonym przez komitet obrony kraju. Wymienionym limitem objęte zostały tylko niektóre rodzaje pojazdów samochodowych, jak ciężarowe średniego i dużego tonażu, cysterny, chłodnie, dźwigi itp., a to ze względu na to, że potrzeby mobilizacyjne w zakresie tych rodzajów pojazdów są wyjątkowo duże w stosunku do zasobów gospodarki narodowej i zachodzi konieczność odpowiedniego rozdziału tego transportu, aby w sposób optymalny zabezpieczyć wszystkie potrzeby w tym zakresie. Również nie zależnie od wielkości limitu z jednego zakładu pracy nie można planować więcej pojazdów samochodowych i maszyn na uzupełnienie potrzeb niż pozwala na to, ustalony przepisami tzw. "średnioroczny współczynnik techniczny". Odpowiednie dane potrzebne do ustalenia współczynnika sprawności, terenowe sztaby wojskowe uzyskują od dyrektorów /kierowników/ właściwych zakładów pracy.

Powiatowy Sztab Wojskowy po ustaleniu ilości pojazdów samochodowych i maszyn, możliwych do wykorzystania na uzupełnienie potrzeb obronnych oraz po otrzymaniu "zapotrzebowań mobilizacyjnych na środki transportowe - maszyny" z jednostek wojskowych, jednostek MSW i jednostek zmilitaryzowanych opracowuje "Plan uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych".

Zapotrzebowania mobilizacyjne są przesyłane do tych powiatowych sztabów wojskowych, na terenie których znajdują się dane jednostki. Zgodnie z obowiązującymi przepisami obowiązuje zasada, że na potrzeby jednostek sił zbrojnych należy przydzielać środki z przedsiębiorstw znajdujących się jak najbliżej miejsc mobilizowania tych jednostek i z możliwie jak najmniejszej ilości przedsiębiorstw.

Dla potrzeb sił zbrojnych oraz jednostek MSW podlegają przeznaczeniu tylko pojazdy samochodowe i maszyny technicznie sprawne, rodzajów, marek i typów przydatnych dla wojska, określonych w odpowiednich wykazach. Natomiast dla jednostek zmilitaryzowanych mogą być przekazane pojazdy samochodowe i maszyny technicznie sprawne, marek i typów nie przydatnych dla wojska.

Na procent zabezpieczenia dla jednostek wojskowych przeznacza się pojazdy samochodowe i maszyny terytorialnie tylko wtedy, gdy zostały uzupełnione w pełni potrzeby mobilizacyjne tych jednostek, jednostek MSW i zmilitaryzowanych zgłoszone w zapotrzebowaniach.

Pobranie pojazdów samochodowych i maszyn w ramach mobilizacyjnego rzutu alarmowego planuje się:

- a/ do jednostek rozwiniętych - 100% potrzeb;
- b/ do jednostek o niepełnych stanach i skadrowanych - do 50% potrzeb;
- c/ do jednostek nowo formowanych - do 25% potrzeb.

W zakresie uzupełnienia maszynami obowiązuje zasada synchronizacji tych maszyn środkami ich przewozu zgodnie z "wykazem rodzajów, marek i typów przydatnych dla sił zbrojnych maszyn i urządzeń do robót budowlanych, ziemnych i drogowych oraz przeładunkowych, znajdujących się w zasobach gospodarki narodowej".

W przypadku nieposiadania przez zakład przekazujący maszyny odpowiednich środków przewozu, należy mu je przydzielić z innych zakładów pracy, przy czym synchronizacja tych środków i maszyn winna nastąpić w zakładzie dostarczającym maszyny. Zaplanowanie na uzupełnienie maszyn bez środków przewozu może mieć miejsce tylko za zgodą jednostki mobilizującej /mobilizującej się/.

Zasada zdecentralizowanego systemu planowania uzupełnienia potrzeb obronnych polega na tym, że na jednostkach mobilizujących w tym również na jednostkach MSW i zakładach pracy formujących zmilitaryzowane jednostki, powiatowych sztabach wojskowych i na przedsiębiorstwach cywilnych gospodarki uspołecznionej spoczywa prawie całkowita odpowiedzialność za właściwe planowanie, zabezpieczenie i uzupełnienie potrzeb obronnych pojazdami samochodowymi i maszynami z gospodarki narodowej.

Wprowadzenie zasad oddolnego systemu planowania uzupełnienia potrzeb obronnych państwa w zakresie środków transportowych, maszyn i urządzeń stworzyło lepsze warunki terytorialnego ustalania i zabezpieczania potrzeb obronnych, a przede wszystkim potrzeb sił zbrojnych, skrócenia obiegu dokumentów i czasokresu prac związanych z uaktualnianiem zapotrzebowań i zabezpieczeń uzupełnienia potrzeb, jak również zwiększenia odpowiedzialności najbardziej zainteresowanych jednostek wojskowych /jednostek mobilizujących się i mobilizujących/ terenowych sztabów wojskowych i cywilnych zakładów pracy za sprawy uzupełniania potrzeb mobilizacyjnych środkami transportowymi i maszynami z gospodarki narodowej. Wprowadzenie w życie tych zasad ma również na celu stworzenie warunków do nawiązania i utrzymywania ściślejszej i bliższej współpracy między dowódcami jednostek wojskowych a powiatowymi sztabami wojskowymi i cywilnymi przedsiębiorstwami w omawianym zakresie.

Wojewódzkie sztaby wojskowe spełniają w zasadzie rolę organów kontrolnych, nadzorujących i koordynujących te przedsięwzięcia, a ich zaangażowanie i odpowiedzialność w zakresie planowania dotyczy tylko przypadków szczególnych, do których zaliczamy między innymi załatwianie spraw spornych, planowanie uzupełnienia w przypadkach, gdy zachodzi potrzeba uzupeł-

nienia eksterytorialnego tj. międzypowiatowego oraz koordynacja zabezpieczenia pojazdów samochodowych i maszyn w pełne zestawy przedmiotów.

W celu podniesienia sprawności technicznej pojazdów samochodowych i utrzymania tych pojazdów w pełnej gotowości dla potrzeb obrony państwa, na szczeblu województwa organizuje się niestałe komisje kontroli sprawności pojazdów samochodowych będących w posiadaniu zakładów pracy. Komisje te organizują kierownicy wydziałów komunikacji prezydiów wojewódzkich rad narodowych z udziałem przedstawicieli wojewódzkich sztabów wojskowych i milicji obywatelskiej.

c/ Planowanie świadczeń osobistych i rzeczowych

Zgodnie z postanowieniami ustawy o powszechnym obowiązku obrony PRL dowódcy jednostek wojskowych mogą przy realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych korzystać w ramach świadczeń osobistych i rzeczowych z obiektów, pomieszczeń warsztatów, sprzętu, maszyn, urządzeń środków transportowych itp., a także z odpowiednich specjalistów - wydzielonych /wyznaczonych/ przez terenowe władze administracji państwowej.

Świadczenia osobiste polegają na wykonywaniu przez osoby fizyczne wszelkiego rodzaju doraźnych prac /fizycznych lub umysłowych/ niezbędnych dla zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia poszczególnych jednostek wojskowych. Organami uprawnionymi do nakładania obowiązków w zakresie świadczeń osobistych są:

- na terenie miast i osiedli - organy do spraw zatrudnienia prezydiów rad narodowych;
- na terenie wsi - prezydium gromadzkich rad narodowych;

Świadczenia rzeczowe polegają na obowiązku oddania do użytkowania jednostek wojskowych nieruchomości lub ruchomości niezbędnych dla potrzeb zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych. Organami uprawnionymi do nakładania obowiązków świadczeń rzeczowych są właściwe biura prezydiów gromadzkich /miejskich/, osiedlowych rad narodowych, które na podstawie otrzymanych zapotrzebowań wydają nakazy wykonania.

W celu zapewnienia świadczeń osobistych i rzeczowych w jednostkach wojskowych ustala się potrzeby w tym zakresie i

przesyła się zapotrzebowania na świadczenia realizowane przez terenowe organy administracji państwowej do właściwych powiatowych sztabów wojskowych.

W powiatowych sztabach wojskowych wykonuje się plan przedsięwzięć w zakresie świadczeń na rzecz jednostek wojskowych. O zaplanowanych przedsięwzięciach powiadamia się zainteresowanych dowódców jednostek wojskowych przesyłając im jednocześnie nakazy zajęcia obiektów, urządzeń itp. bądź innych świadczeń. O zaplanowanych przedsięwzięciach powiadamia się właściwego dowódcę garnizonu.

Wojewódzkie sztaby wojskowe w zakresie świadczeń osobistych i rzeczowych spełniają jedynie rolę organu koordynacyjno-kontrolnego, nadzorują ich właściwe zaplanowanie w powiatowych sztabach wojskowych oraz celowe wykorzystanie w jednostkach mobilizowanych.

2. Kierowanie planowaniem mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych powierzonych do zmobilizowania jednostkom gospodarki narodowej oraz planowanie świadczeń administracji państwowej i gospodarki narodowej na rzecz sił zbrojnych

W naszych warunkach ekonomicznych istnieją dogodne przesłanki zapewniające stworzenie optymalnego modelu mobilizacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych. Zadania w przedmiocie zabezpieczenia mobilizacji sił zbrojnych powiązane są ściśle z zadaniami obronnymi kraju. Ze względu na konieczność mobilizacyjnego rozwinięcia wojsk w ograniczonym czasie - zakres tych zadań stale wzrasta.

W związku z tym dużą wagę przywiązuje się do świadczeń administracji państwowej i gospodarki narodowej na rzecz mobilizacji sił zbrojnych jako jednego z podstawowych czynników warunkujących pomyślne osiągnięcie przez nie gotowości bojowej.

Nowe możliwości usprawnienia procesu mobilizacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych zapewnia uchwała Rady Ministrów nr 185/69 z dnia 16.10.1969 r. oraz uchwała Komitetu Obrony Kraju nr 01/70 z dnia 16.01.1970 r. Przepisy te rozwiązują ge-

neralnie problem mobilizacyjnego formowania przez ogniwa gospodarcze, na bazie wytypowanych zakładów pracy, jednostek wojskowych, takich jak np. transportowych, inżynieryjnych, lotniczych, marynarki wojennej, techniczno-remontowych, sanitarnych oraz o charakterze usługowym /poczty polowe, piekarnie, rzeźnie, polowe jednostki finansowo-bankowe itp./. Rozwiązania takie są wysoce ekonomiczne, pozwalają bowiem uniknąć mobilizacyjnego zamrażania w siłach zbrojnych sprzętu i materiałów, które znajdują się i są wykorzystywane w czasie pokoju przez jednostki gospodarki narodowej, a ponadto zapewniają rozśrodkowanie baz mobilizacyjnych, terytorialność uzupełnienia, jak też skrócenia terminów osiągnięcia gotowości bojowej przez te jednostki. Zakłada się, że realizacja wspomnianych zamierzeń będzie następować sukcesywnie, w miarę posiadanych środków i zapewnienia niezbędnych warunków do realizacji zadań mobilizacyjnych przez jednostki gospodarki narodowej.

Do zadań wojewódzkich sztabów wojskowych w tym zakresie należy: typowanie odpowiednich zakładów pracy, przekazywanie im zadań mobilizacyjnych, udzielanie wszechstronnej pomocy w organizacji, planowaniu i kierowaniu mobilizacyjnym rozwinięciem jednostek, powiadamianie o zarządzeniu mobilizacji. Wojewódzkie Sztaby Wojskowe są odpowiedzialne za sprawne i terminowe sformowanie jednostek wojskowych przez zakłady pracy.

Współczesne wymogi osiągnięcia pełnej gotowości bojowej wojsk dyktują potrzebę uzupełniania mobilizacyjnego sił zbrojnych w terminach maksymalnie skróconych. Skrócenie tych terminów zależne jest głównie od czasu w jakim nastąpi doręczenie rezerwistom kart powołania oraz czasu przybycia powołanych żołnierzy rezerwy do jednostek wojskowych. Powyższa zasada odnosi się w jednakowym stopniu do środków transportowych pobieranych z gospodarki narodowej dla mobilizacyjnych potrzeb wojska. Problem ten rozwiązuje uchwała nr 06/69 Komitetu Obrony Kraju z dnia 30 października 1969 r., która:

- upoważnia Ministra Obrony Narodowej do przekazania prezydentom rad narodowych stopnia gromadzkiego i niektórym zakładom pracy - kart powołania dla rezerwistów będących na przydziałach mobilizacyjnych i nakazów dostarczenia dla posiadaczy środków transportowych, zobowiązujących ich do dostar-

czenia transportu do jednostek. Zakłada się, że przekazanie tych dokumentów nastąpi w sytuacji poprzedzającej mobilizacyjne rozwinięcie sił zbrojnych;

- zobowiązuje prezydów rad narodowych do zorganizowanego dowozu rezerwistów powołanych w trybie natychmiastowego stawiennictwa do jednostek wojskowych lub określonych przez terenowe sztaby wojskowe miejsc zbiórki;
- nakłada na prezydów rad narodowych obowiązek zorganizowania dyżurów, których uruchomienie nastąpi na osobne zarządzenie ministra obrony narodowej, wydane w związku z przekazaniem na przechowanie dokumentów powołania.

Podane przedsięwzięcia, które będą realizowane przy dużym nakładzie pracy ze strony rad narodowych zostały wielokrotnie praktycznie sprawdzone jeszcze przed wydaniem powyższej uchwały. W rezultacie zapewniają one skrócenie terminów stawiennictwa żołnierzy rezerwy oraz pobranie środków transportowych z około 72 do 12-14 godzin, co ma szczególne znaczenie we współczesnych warunkach przeprowadzenia mobilizacji.

Jednym z elementów skracających czas przybycia powołanych żołnierzy rezerwy do jednostek wojskowych /miejsce stawiennictwa/ jest ich przewóz. Przewóz żołnierzy rezerwy zgodnie z wytycznymi powiatowych sztabów wojskowych organizują :

- przewodniczący gromadzkich rad narodowych - do określonych miejsc zbiórki albo do jednostek wojskowych - na terenie danego lub sąsiedniego powiatu;
- przewodniczący prezydiów powiatowych rad narodowych - do jednostek wojskowych lub określonych miejsc stawiennictwa - na terenie danego województwa.

Jeżeli przewóz następuje na dalsze odległości, poza granice województwa - organizują go szefowie wojewódzkich sztabów wojskowych, stosownie do ustaleń sztabu okręgu wojskowego.

Podstawowe zadania w zakresie przewozu żołnierzy rezerwy, skupiają się na powiatowych sztabach wojskowych, które przeprowadzają szczegółową kalkulację potrzeb i możliwości przewozu żołnierzy rezerwy.

Terenowe sztaby wojskowe udzielają w tym zakresie pomocy administracji terenowej w organizacji systemu dowozu żołnierzy rezerwy do miejsc ich stawiennictwa, jak również kontrolują aktualność tego systemu.

Wojewódzkie sztaby wojskowe koordynują i kontrolują działalność powiatowych sztabów wojskowych w tym zakresie. Oprócz zadań koordynacyjno-kontrolnych wojewódzkie sztaby wojskowe planują i organizują przewóz żołnierzy rezerwy posiadających przydziały mobilizacyjne do jednostek wojskowych stacjonujących w innych województwach. W tym celu zgodnie z wytycznymi sztabu okręgu wojskowego opracowują "plany przewozów międzywojewódzkich żołnierzy rezerwy."

W planach tych uwzględnia się:

- miejsce organizowania wojewódzkich punktów zbiórki;
- liczbę żołnierzy rezerwy, których należy przewieźć do jednostek wojskowych stacjonujących poza terenem wojewódzkiego sztabu wojskowego;
- liczbę i rodzaj środków transportowych planowanych do przewozu rezerwistów;
- ustalone sygnały przewozu;
- starszych grup na poszczególnych kierunkach przewozu;
- dokumenty stanowiące nałożenie obowiązków świadczeń osobistych i rzeczowych w związku z zaangażowaniem osób i środków transportowych do przewozu - wystawione stosownie do zasad określonych w przepisach dotyczących świadczeń.

3. Zadania i rola Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego jako jednostki mobilizującej

Wojewódzki Sztab Wojskowy zgodnie z "Wyciągiem z tabeli mobilizowania" może otrzymać następujące zadania w zakresie mobilizacyjnego rozwinięcia:

- a/ przeformować wojewódzki sztab wojskowy z etatu czasu pokojowego na etat czasu wojennego;
- b/ sformować wojewódzki punkt przesyłkowy oraz inne pododdziały i oddziały układu terytorialnego /np. pododdziały dowodzenia i obsługi WSzW/ wg etatów czasu "W".

Realizując powyższe zadania wojewódzki sztab wojskowy spełnia rolę dowództwa oddziału mobilizującego /jednostki mobilizującej/. Zadania oddziału mobilizującego szczegółowo zostały omówione w skrypcie pt. "Organizacja, planowanie i kierowanie mobilizacyjnym rozwinięciem oddziału" nr bibliot. 016526.

Na terenie administrowanym przez Wojewódzki Sztab Wojskowy może być formowanych w zależności od potrzeb jeden lub więcej wojewódzkich punktów przesyłkowych. Rejon formowania tych punktów wybiera się w miejscach zapewniających ich właściwe funkcjonowanie, posiadających odpowiednie pomieszczenia dla żołnierzy stanu stałego i zmiennego, magazyny i składy niezbędne dla przechowywania uzbrojenia i zapasów materiałowych oraz urządzenia do obsługi technicznej samochodów.

Do zadań wojewódzkich punktów przesyłkowych należy:

- przyjmowanie i gromadzenie rezerwistów i żołnierzy przybyłych z powiatowych punktów zbiórki;
- przyjmowanie i gromadzenie żołnierzy wypisanych ze szpitali ośrodków rehabilitacyjnych oraz żołnierzy, którzy utracili kontakt ze swymi jednostkami;
- organizowanie przyjętych żołnierzy w pododdziały i grupy uzupełniania
- unundurowanie żołnierzy rezerwy i wyposażenie w środki opbrar oraz wydanie im broni indywidualnej;
- kompletowanie kolumn pojazdów samochodowych na uzupełnienie strat wojsk walczących zgodnie z wytycznymi wojewódzkiego sztabu wojskowego;
- organizowanie odpoczynku, żywienia i pomocy medycznej dla żołnierzy uzupełnienia;
- organizowanie wykorzystania pojazdów samochodowych pobranych na uzupełnienie strat z wojewódzkich kolumn skoncentrowanego transportu do przewiezienia żołnierzy uzupełnienia;
- kierowanie pododdziałów i grup uzupełnienia transportem samochodowym do punktów rozdzielczych związków operacyjnych do okręgowego punktu koordynacyjno-przesyłkowego lub bezpośrednio do jednostek wojskowych;
- organizowanie w myśl wytycznych wojewódzkiego sztabu wojsko-

- wego przewozu żołnierzy uzupełnienia transportem kolejowym;
- organizowanie przerzutu grup oficerów i specjalistów transportem powietrznym /śmigłowcami/ zgodnie ze wskazówkami wojewódzkiego sztabu wojskowego.

IV. ZASADY PLANOWANIA ZABEZPIECZENIA MOBILIZACYJNEGO ROZWINIĘCIA JEDNOSTEK WOJSKOWYCH

1. Podstawy opracowania planu zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwiniecia jednostek wojskowych

Podstawę do opracowania planu zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwiniecia jednostek wojskowych stacjonujących na terenie administrowanym przez wojewódzki sztab wojskowy stanowią:

- zarządzenia, dyrektywy i rozkazy Ministra Obrony Narodowej;
- instrukcja o mobilizacyjnym rozwinieciu sił zbrojnych PRL;
- rozkazy, zarządzenia i wytyczne Dowództwa Okręgu Wojskowego;
- wyciąg z tabeli mobilizowania jednostek wojskowych;
- zestawienia stanu zasobów oficerów, podoficerów i szeregowców rezerwy posiadającym przydziały mobilizacyjne do sił zbrojnych, reklamowanych i wydzielonych dla potrzeb mobilizacyjnych sił OTK oraz pozostających w zasobach wg rodzajów wojsk i służb, specjalności wojskowych oraz grup roczników oraz wg podległych powiatów sztabów wojskowych;
- zestawienia o stanie ewidencyjnym pojazdów samochodowych maszyn inżynieryjnych i urządzeń z podziałem na sprawne i niesprawne wg poszczególnych powiatowych sztabów wojskowych;
- analiza możliwości świadczeń osobistych i rzeczowych jednostek gospodarki narodowej i administracji państwowej województwa na rzecz sił zbrojnych.

2. Podstawowe dokumenty planu zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwiniecia jednostek wojskowych

W zależności od treści i przeznaczenia dokumenty mobilizacyjne dzielą się na: zasadnicze, pomocnicze oraz sprawozdawczo-informacyjne:

- a/ zasadnicze dokumenty planowania mobilizacyjnego mają charakter operacyjny /bojowy/ i obrazują całokształt przedsięwzięć związanych z mobilizacyjnym rozwinieciem

wojsk na danym szczeblu. Forma tych dokumentów jest uzależniona od treści rozwiązywanego problemu i powinna być ściśle dostosowana do planowania w zakresie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej i do potrzeb praktycznego ich wykorzystania.

Zasadnicze dokumenty planowania mobilizacyjnego na szczeblu wojewódzkiego sztabu wojskowego opracowuje się w formie graficznej na mapie. Należy do nich zaliczyć przede wszystkim:

- plan osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej przez wojewódzki sztab wojskowy - a w nim zagadnienia mobilizacyjne;
- plan zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych na terenie administrowanym przez wojewódzki sztab wojskowy.

b/ Dokumenty pomocniczo stanowią uzupełnienie lub rozwinięcie zasadniczych dokumentów planowania mobilizacyjnego i mogą być opracowane w formie tabel, wykresów, materiałów analitycznych, kartotek itp.

a/ Dokumenty sprawozdawczo-informacyjne opracowuje się po rozpoczęciu realizacji przedsięwzięć mobilizacyjnych w postaci meldunków i sprawozdań mobilizacyjnych.

Plan zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych rozmieszczonych na terenie województwa opracowuje się graficznie na mapach w skali 1 : 100 000. Plan ten winien przedstawiać:

1. Jednostki wojsk operacyjnych i obrony terytorium kraju, jednostki wojskowe formowane przez jednostki gospodarki narodowej oraz jednostki zmilitaryzowane i oddziały samoobrony dyslokowane na terenie województwa z uwzględnieniem nazwy jednostki, potrzeb mobilizacyjnych, rejonów mobilizacji, odpowiedzialnych za przeprowadzenie mobilizacji oraz terminów zakończenia mobilizacji

Dane powyższe nanosi się na mapę kierując się ogólnie obowiązującymi postanowieniami "Regulaminu Służby Polowej Sztabów" - Sztab Gen. Nr 382/66, stosując omówione znaki taktyczne i skróty nazw zawarte w "Zbiorze umownych znaków

taktycznych i skrótów" - Sztab Gen. nr 405/67 oraz uwzględniając zalecenia podręcznika "Służba sztabów ogólnowojskowych" - Sztab Gen. nr 387/66 i stosując omówione znaki i skróty nazw zawarte w skrypcie nr bibl.016982.

2. System uzupełniania jednostek wojskowych żołnierzami rezerwy, środkami transportowymi, maszynami inżynieryjnymi i urządzeniami z uwzględnieniem:
 - powiatów, miast i stopnia zabezpieczenia przez nie terytorialnych potrzeb jednostek wojskowych;
 - manewru zasobami rezerw osobowych i środków transportowych w ramach województwa, wydzielonymi poza województwo oraz przyjmowanymi z zewnątrz;
 - sposobu wykorzystania rezerw pozostających na terenie województwa po uzupełnieniu potrzeb mobilizacyjnych.

Dane powyższe sporządza się w postaci tabel i w formie legendy dołącza się do mapy, manewr siłami osobowymi i środkami transportowymi można również przedstawić przy pomocy strzałek.

3. Bilans rezerw sił i środków na terenie województwa.

Bilans powyższy sporządza się oddzielnie za każdy powiatowy sztab wojskowy oraz sumaryczny za całe województwo. Bilans przedstawia:

- ogólny stan zasobów, z rozbiciem na wyszkolonych i niewyszkolonych oraz podział wyszkolonych na:
 - a/ wojska operacyjne, lotnicze, OPK i mar.woj.;
 - b/ wojska wewnętrzne;
 - c/ wojska desantowe i powietrzno-desantowe;
- ile wykorzystano na uzupełnienie jednostek;
- ile pozostaje w zasobach poszczególnych powiatowych sztabów wojskowych i ogólnie w wojewódzkim sztabie wojskowym.

4. Sposób wykorzystania rezerw na uzbrojenie strat wojsk w czasie mobilizacji i w toku prowadzenia działań.

Sporządza się go w formie tekstualnej i dołącza się jako legendę do mapy.

5. Terminy realizacji zasadniczych przedsięwzięć zabezpieczenia mobilizacji na terenie województwa.

Sporządza się je w formie harmonogramu i dołącza jako legendę do mapy.

6. System powiadamiania o zarządzeniu mobilizacji.
7. Sygnały.
8. Schemat łączności, siły i środki łączności.
9. Siły i środki do zapewnienia ochrony i porządku na terenie województwa w czasie mobilizacji oraz sposób ich wykorzystania.
10. Świadczenia osobiste i rzeczowe na korzyść jednostek wojskowych.
11. Terminy i sposoby składania meldunków.

Meldunki przedstawiane przez powiatowe sztaby wojskowe oraz sporządzane przez wojewódzkie sztaby wojskowe winne zawierać następujące dane:

- oddziaływanie nieprzyjaciela na przebieg uzupełnienia potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych;
- ogólny przebieg akcji powiadamiania i doręczania kart powołania /nakazów dostarczenia/ dowozu rezerwistów oraz stan napływu rezerw osobowych, środków transportowych, maszyn inżynierskich i urządzeń do wojsk;
- realizacja świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz jednostek wojskowych;
- stan moralno-polityczny żołnierzy rezerwy;
- braki i niedociągnięcia w procesie uzupełniania;
- prośby do Sztabu Okręgu Wojskowego.

Plan zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych jest kontynuacją i rozwinięciem zamiaru /myśli przewodniej/ wypracowanego przez Wojewódzki Sztab Wojskowy.

Zamiar opracowuje się w formie tekstualnej. Zawiera on:

- A. Zadania Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w zakresie zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych stacjonujących na terenie województwa:

- 1/ Ogólną ilość jednostek wojskowych, których mobilizacyjne rozwinięcie zabezpiecza wojewódzki sztab wojskowy, z tego:

- ile jednostek rozwiniętych;
- ile jednostek o niepełnych stanach;
- ile jednostek skadrowanych;
- ile jednostek nowo formowanych.

2/ Podział powyższych jednostek na:

- jednostki wojsk operacyjnych;
- jednostki obrony terytorium kraju;
- γ jednostki szczebla wojewódzkiego;
- jednostki szczebla centralnego.

3/ Terminy mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych /ile w N+1, w N+2 itd/ z uwzględnieniem jednostek poszczególnych rodzajów sił zbrojnych, jednostek Armii, Frontu, OTK itp.

4/ Wnioski.

B/ Warunki i możliwości zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych:

1/ Ogólna charakterystyka województwa pod względem rozmieszczenia zasobów rezerw osobowych i środków transportowych, jak również ocena zagrożenia ze strony przeciwnika, możliwości zakłócenia przez niego procesu mobilizacyjnego rozwinięcia wojsk.

2/ Możliwe warianty zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych/ uwzględnia się warianty mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych/.

3/ Potrzeby mobilizacyjne jednostek wojskowych:

a/ ogólne potrzeby mobilizacyjne w zakresie rezerw osobowych, z tego:

- potrzeby powoływane w ramach mobilizacyjnego rzutu alarmowego;
- potrzeby jednostek operacyjnych, /w tym jednostek armii i frontu/, OTK, szczebla centralnego, wojewódzkiego i innych;
- w jakich rodzajach wojsk istnieją największe potrzeby;

b/ Ogólne potrzeby jednostek wojskowych w zakresie środków transportowych pobieranych z gospodarki narodowej, z tego:

- pobierane w ramach mobilizacyjnego rzutu alarmowego;
- potrzeby jednostek operacyjnych, OTK, szczebla wojewódzkiego i centralnego;
- w jakich rodzajach środków transportowych istnieją największe potrzeby.

4/ Ocena stanu zasobów województwa i możliwości uzupełnienia nimi jednostek wojskowych:

a/ ogólne zasoby rezerw osobowych województwa, z tego:

- ile wyszkolonych - ogólnie i wg poszczególnych rodzajów wojsk;
- ile niewyszkolonych i ich jakość;
- ile wykorzystano na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych jednostek stacjonujących na terenie województwa;
- ile wykorzystano na uzupełnienie jednostek stacjonujących na terenie innych województw;
- ile pozostało w zasobach osobowych województwa po zabezpieczeniu potrzeb mob.jednostek /wg rodzajów wojsk/.

b/ Ogólne zasoby środków transportowych województwa:

- ile przydatnych dla wojska;
- ile nieprzydatnych dla wojska;
- ile wykorzystano na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych stacjonujących na terenie województwa;
- ile wykorzystano na uzupełnienie jednostek wojskowych stacjonujących na terenie innych województw;
- ile pozostało w jednostkach gospodarki narodowej na terenie województwa po zabezpieczeniu potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych, wg poszczególnych typów i ogólnie.

C. System kierowania przebiegiem uzupełniania potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych:

- a/ organizacja punktu kierowania przebiegiem uzupełniania potrzeb mobilizacyjnych i kierowania przebiegiem mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek podległych;**

- b/ organizacja współdziałania /współpracy/ z jednostkami wojskowymi;
- o/ organizacja uzupełniania potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych w przypadku rozpoczęcia działań wojennych:
 - z zaskoczenia przy użyciu broni jądrowej albo konwencjonalnej;
 - w toku realizacji zadań mobilizacyjnych.

D. Organizacja uzupełniania potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych w przypadku dużych zniszczeń i strat powstałych na obszarze województwa w wyniku niespodziewanych uderzeń jądrowych przeciwnika:

- a/ przed rozpoczęciem mobilizacji;
- b/ w toku mobilizacji, uwzględniając warianty, a mianowicie:
 - w wypadku uderzeń jądrowych przeciwnika w początkowej fazie mobilizacji;
 - w wypadku uderzeń jądrowych przeciwnika w toku realizacji głównych przedsięwzięć mobilizacyjnych /można w tym przypadku uwzględnić poszczególne dni mobilizacji/;
 - w wypadku uderzeń jądrowych przeciwnika w końcowej fazie mobilizacji /t.j. po wykonaniu zasadniczych zadań, np. po zmobilizowaniu ZT i jednostek armii i frontu/.

5. W n i o s k i :

- czy posiadane zasoby stanu osobowego i środków transportowych są wystarczające dla zabezpieczenia potrzeb mobilizacyjnych jednostek wojskowych;
- ewentualne braki rezerw osobowych, w jakich specjalnościach wojskowych z rozbiem dla wojsk operacyjnych, OTK, szczebla wojewódzkiego oraz centralnego;
- ewentualne braki środków transportowych, w jakich rodzajach z rozbiem dla wojsk operacyjnych, OTK, szczebla wojewódzkiego i centralnego;

- w jakim stopniu wojewódzki sztab wojskowy zabezpiecza potrzeby jednostek stacjonujących na terenie województwa, z tego w jakim stopniu terytorialnie i w jakim stopniu eksterytorialnie, uwzględniając jak kształtuje się to zagadnienie w poszczególnych powiatowych sztabach wojskowych.

Opracowany przez Wojewódzki Sztab Wojskowy plan zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych rozmieszczonych na terenie województwa powinien zapewnić:

- wyraźne określenie celu planowanych przedsięwzięć zgodnie z otrzymanymi zadaniami oraz posiadanymi siłami i środkami do ich realizacji;
- objęcie całokształtu problematyki mobilizacyjnej na szczeblu wojewódzkiego sztabu wojskowego z wyraźnym określeniem kolejności realizacji poszczególnych przedsięwzięć w toku mobilizacji;
- pełną zgodność omawianych problemów zarówno w ramach planu zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych z planem osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej jak i z planami szczebli - nadrzędnego, podległych i współdziałających;
- sprawne i szybkie zabezpieczenie przeprowadzenia mobilizacji w każdych warunkach, w zależności od rozwoju sytuacji polityczno-wojskowej, w przypadku zarządzenia mobilizacji skrytej lub jawnej przed lub po wybuchu konfliktu zbrojnego;
- maksymalne uproszczenie i właściwe dostosowanie formy poszczególnych dokumentów planu do rozwiązywanej problematyki z możliwością ich uzupełnienia lub wymiany w przypadku częściowej dezaktualizacji;
- możliwość łatwego sprawdzenia zarówno całego planu jak i poszczególnych jego elementów;
- komunikatywność poszczególnych dokumentów która by umożliwia swobodne posługiwanie się nimi zarówno przez autorów jak i innych oficerów;

- łatwość posługiwania się nimi w toku zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwijania wojsk stacjonujących na terenie administrowanym przez wojewódzki sztab wojskowy.

Podana w niniejszym opracowaniu ilość, forma i treść poszczególnych dokumentów planu zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych przez Wojewódzki Sztab Wojskowy - nie jest ściśle obowiązująca.

Ilość, treść, a nawet forma dokumentów wchodzących w skład planu zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych zależy od zadań, od inwencji twórczej oraz od doświadczenia wykonawców - pracowników Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego.

Załączniki:

1. Struktura organizacyjna WSzW cz. "P".
2. Struktura organizacyjna WSzW cz. "W".
3. Zapotrzebowanie podoficerów i szeregowców rezerwy oraz możliwości uzupełnienia jednostki przez powiatowy sztab wojskowy.
4. Propozycje dotyczące możliwości uzupełnienia podoficerami i szeregowcami rezerwy potrzeb jednostek wojskowych.
5. Ogólne zestawienie zasobów kalkulacyjnych.
6. Rozdzielnik podoficerów i szeregowców rezerwy.
7. Wykaz stanowisk, na które wyznacza się oficerów rezerwy.

OPRACOWAŁ :

ppłk mgr Karol PAWLUK

Wydrukowano w 100 egz.

Egz. nr 1-100-B.T.

Wyk. ppłk Pawluk

Druk. Cz. B. dn. 1.09.1971r.

Nr ks. 01303/02331/WW

Kor. W. H.

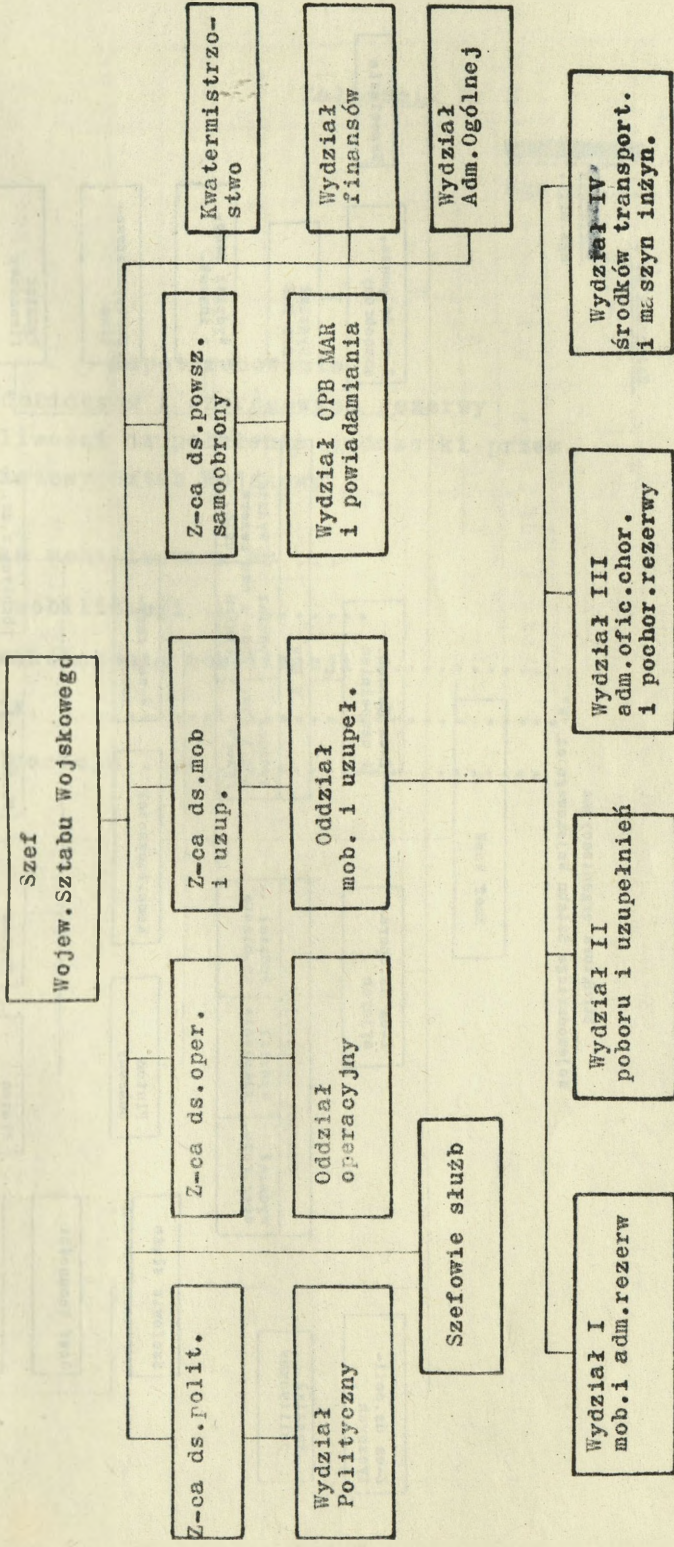
Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Second block of faint, illegible text in the middle of the page.

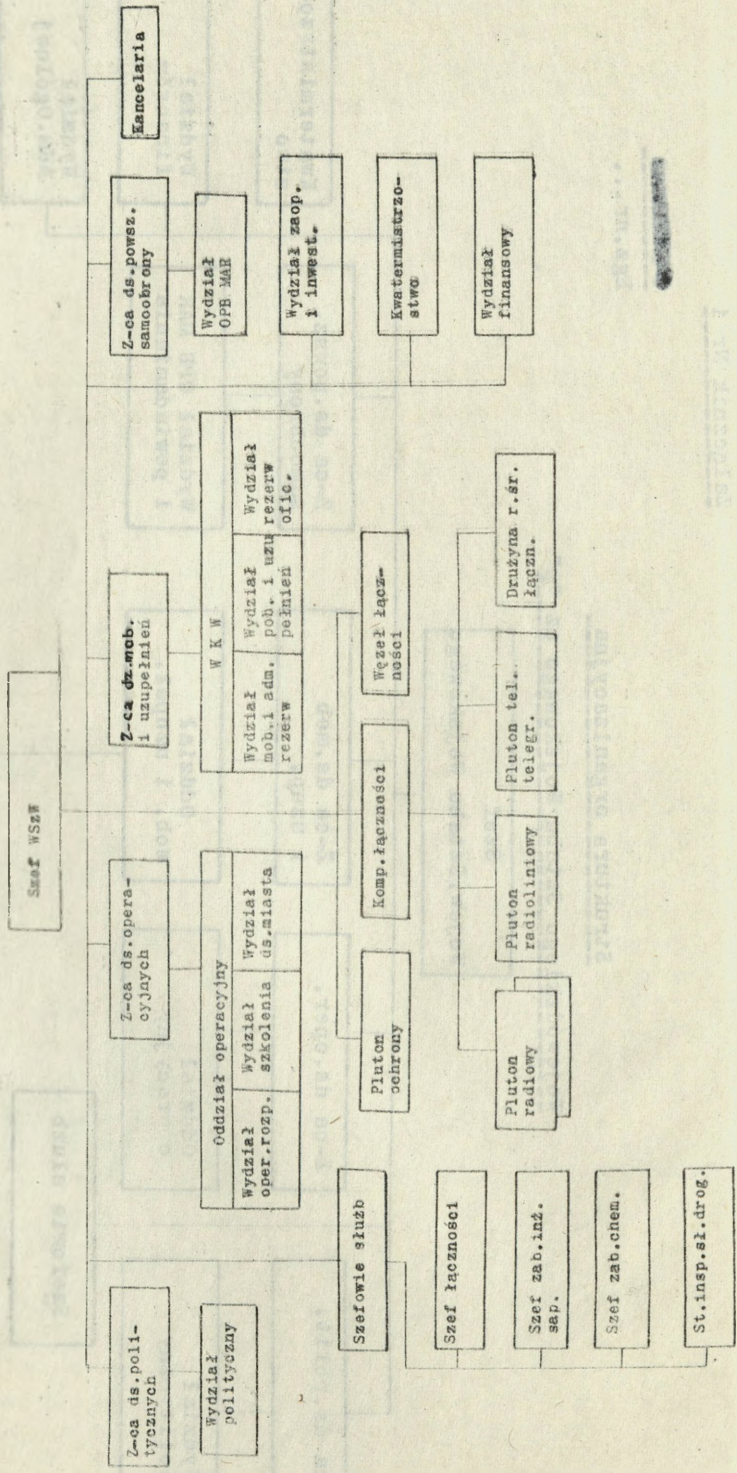
Third block of faint, illegible text in the lower middle section of the page.

Final block of faint, illegible text at the bottom of the page.

Struktura organizacyjna
Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego cz "p"

Struktura organizacyjna
Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego cz "W"

Załącznik Nr 3

██████████
Egz.nr...

**Zapotrzebowanie
podoficerów i szeregowych rezerwy
oraz możliwości uzupełnienia jednostki przez
Powiatowy Sztab Wojskowy**

Jednostka mobilizowana Nr ...

Miejsce mobilizacji

Termin zakończenia mobilizacji

Numer J.W.

Miejsce postoju

Wyszczególnienie numerów specjalności wojskowych i stanowisk oraz ich numerów	Ogólne potrzeby mobilizacyjne		Ogólne potrzeby mobilizacyjne		Możliwości uzupełnienia potrzeb mob. przez PSZW						
	Ogółem		W tym do powo- łania w trybie alarmowym		Powiat						
	pdf	szer. r-m	pdf	szer.	pdf	szer.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
001											
Szef kompanii	5	-	5	5							
D-ca drużyny	20	-	20	2							
itd.											
Obsługa rkm		20	20								
Obsługa rkp		10	10								
Sirzelec wyborowy		15	15								
04											
Razem SW N 001	25	45	70	7							
itd.											
itd.											

Uwaga:

Na końcu zapotrzebowania należy wyszczególnić stanowiska, na których występują vacaty w obsadzie czasu pokojowego podając ich ilość w rubryce 5 i 6.

Na przykład:

Zestawienie vacatów:

Szef kompanii

001-61

1td.

Propozycje dotyczące możliwości uzupełnienia
podoficerami i szeregowcami rezerwy potrzeb jednostek wojskowych
formowanych na terenie

L.p.	Pełna nazwa jedn.mob. Nr J.W.	Dane dotyczące jedno- stki mobilizowanej	Wyszczególnienie	Według specjalności wojskowych																	
1.	10 pz J.W.1578 Augustów ul.Kinowa Nr 25	O.W. Jednostka mob. Termin zak.mob. Miejsce mob.	Pełne potrzeby mobilizacyjne w tym: Potrzeby w zakresie powołania w trybie alarmowym Możliwości uzupełnienia terytorialnymi zasobami rezerw z : powiatu powiatu powiatu Razem PSZW																		
	itd.	itd.	Brak zasobów rezerw																		
	itd	itd.																			
	Podjęte za PSZW		Pełne potrzeby mobilizacyjne w tym : Potrzeby w zakresie powołania w trybie alarmowym Możliwości uzupełnienia zasobami rezerw PSZW Brak zasobów rezerw																		

Ogólne zestawienie zasobów kalkulacyjnych
podoficerów i szeregowców rezerwy na terenie WSZW/PSZW/

Nazwa PSZW	Wyszczególnienie		Ogółem	Wg specjalności wojskowych					
Stan zasobów kalkulacyjnych podoficerów i szeregowców rezerwy	Wyszkolonych	1. Wojsk Lądowych, Lotn., OPK i Mar. Woj.							
		2. Wojsk wewnętrznych							
		3. Wojsk desantowych i powietrzno- desantowych							
	4. Niewyszkolonych								
	5. Razem :								
Zmiany bieżące	6. Przybyło								
	7. Ubyło								
	8. Razem zmiany /+ - /								
9. Ogólne zasoby /5 - 8/ na dzień									
Wykorzystano	10. Na przydziały mobilizacyjne								
	11. Wydano karty mob./białe z czerwonym paskiem/								
Pozostaje w zasobach kalkulacyjnych podoficerów i szer.rezerwy	Wyszkolonych	12. Wojsk Lądowych, Lotniczych, OPK i Marynarki Wojennej							
		13. Wojsk wewnętrznych							
		14. Wojsk desantowych i pow.desant.							
		15. Niewyszkolonych							
	16. Razem								

R o z d z i e l n i k

podoficerów i szeregowców rezerwy na uzupełnienie potrzeb mobilizacyjnych oraz zestawienie sposobu uzupełnienia tych potrzeb.

Jednostki mobilizowanej Nr ...

Miejsce mobilizacji

Termin zakończenia mobilizacji

Adres miejsca stawienia się do służby^{x/}
/podaje

.
się miejscowości, nazwę ulicy, nr pozycji, powiat, stację PKP, lub przystanek PKS/.

Pełna nazwa jednostki mobilizującej

. nr jednostki wojskowej ...

Miejsce postoju ,

x/ - Ustala dowódca jednostki mobilizującej i podaje PSZW w wyciągu z wykazu rozdziału potrzeb mob. Wyższe sztaby dane te wpisują na podstawie meldunków oddolnych.

Wyszczególnienie	Stan ilościowy	Wg specjalności wojskowych		
		SW-1	SW-2	SW-3 itd
1. Pełne potrzeby mob.				
2. Nakazano uzupełnić przez terytorialny WSZW/PSZW/				
3. Ponadto nakazano do uzupełnienia przez inny WSZW/PSZW/				
4. Stan uzupełnienia żołnierzy rezerwy				
Wyszkolonymi o właściwych SW				
Wyszkolonymi o zastępczych SW				
Niewyszkolonymi				
w tym: przez miejscowy PSZW				
przez inne PSZW				
5. Nie uzupełniono z braku rezerw				
6. Przeznaczono na % zabezpieczenia stawiennictwa				
7. Zaplanowano				
Silami J.W.				
Silami narodowymi				
Silami alarmowymi				

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
KADRY SZTABU GENERALNEGO
143 Gen. broni K. Swietochowski

~~38520~~

BIBLIOTEKA SZKOLENIOWA
Nr ewid. _____
143 GEN. BRONI K. SWIETOCOWSKI